

بسمه تعالی

گزارش برگزاری یازدهمین کرسی علمی - ترویجی

" باز آفرینی و احیاء ورزش باستانی و فرهنگ پهلوانی در کرمانشاه "

(کارکردهای فرهنگی و اجتماعی، اشتغال و کارآفرینی بوم بنیاد)

ارائه دهنده:

دکتر روح اله بهرامی   عضو هیئت علمی گروه تاریخ دانشگاه رازی

ناقدان:

دکتر شیرین زردشتیان   عضو هیئت علمی گروه علوم ورزشی دانشگاه رازی

دکتر سجاد دادفر   عضو هیئت علمی گروه تاریخ دانشگاه رازی

مدیر جلسه:

دکتر حسین عیدی   عضو هیئت علمی گروه علوم ورزشی دانشگاه رازی

- **زمان و مکان جلسه** (۱۴۰۱/۰۴/۱۳) / سالن اجتماعات دانشکده ادبیات و علوم انسانی) کرسی علمی - ترویجی "باز آفرینی و احیاء ورزش باستانی و فرهنگ پهلوانی در کرمانشاه" (کارکردهای فرهنگی و اجتماعی، اشتغال و کارآفرینی بوم بنیاد)، در مورخ ۱۳ تیرماه ۱۴۰۱ به صورت مجازی و حضوری توسط دبیرخانه کرسی های نظریه پردازی، نقد و مناظره معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه رازی در سالن جلسات دانشکده ادبیات و علوم انسانی برگزار شد.
- **معرفی اعضای کرسی:** در این نشست، دکتر روح اله بهرامی عضو هیأت علمی گروه علوم تاریخی دانشگاه رازی به عنوان ارائه کننده کرسی، دکتر شیرین زردشتیان از گروه علوم ورزشی به عنوان ناقد، دکتر سجاد دادفر از گروه علوم تاریخی به عنوان ناقد و دکتر حسین عیدی به عنوان دبیر علمی نشست از دانشکده علوم ورزشی، دکتر مصطفایی مدیر امور پژوهشی دانشگاه، خانم دکتر رستمی کارشناس دبیرخانه کرسی ها، دکتر مجتبی جوهری مدیر کل اسبق ورزش و جوانان استان کرمانشاه و رئیس اسبق فدراسیون ورزش های باستانی و پهلوانی، استاد عبدالله شیرزاد مدیر کل بانک تجارت استان های همدان، ایلام، لرستان و سندج و رئیس هیأت والیبال استان کرمانشاه و عضو هیأت مدیره انجمن پیشکسوتان کرمانشاه و کهن پیشکسوت ورزش باستانی و استاد پیشکسوت حسین بیگلری مدیر عامل انجمن پیشکسوتان ورزش باستانی و رئیس اداره تربیت بدنی دانشگاه به مدت ۱۵ سال، مربی بین المللی کشتی و مدیر عامل انجمن پیشکسوتان استان و رئیس هیأت ورزش بیماران خاص و پیوند اعضای استان، کیومرث رستگاری از فعالان مدنی و اجتماعی در شهر کرمانشاه و محسن باباجانی از اداره فرهنگ ارشاد اسلامی کرمانشاه و سایر علاقمندان در بستر فضای مجازی در این کرسی شرکت کردند.

• **شرح ایده ها و نظریات ارائه دهنده:** در این جلسه دکتر بهرامی به پیشینه تاریخی و فرهنگی ورزش باستانی و فرهنگ پهلوانی در استان کرمانشاه در ادوار مختلف آن اشاره کرد و جایگاه کرمانشاه به عنوان یکی از کانون‌های بزرگ فرهنگ پهلوانی در تاریخ و فرهنگ ایران شهری و فرهنگ و تمدن اسلامی، نقش و جایگاه معنوی و فرهنگی این ورزش کهن در تاریخ سیاسی، اجتماعی و فرهنگی جامعه ایرانی و کرمانشاه را یادآور شد. بر این اساس که در این کهن دیار، فرهنگ عیاری، جوانمردی، ایثار و عدالت خواهی در اخلاق اجتماعی و مرام پهلوانانه مردم این خطه از سرزمین ایران اسلامی جاری بوده است. بنابراین دیار کرمانشاه یکی از قلمروهای کهن سرزمین ایرانشهر است که همواره به عنوان نماد پهلوانی، مقاومت و ایستادگی شناسانده است، چنانکه در برهه‌های بزرگ تاریخ این سرزمین مهد داستان‌ها و اسطوره‌سرایی‌ها و نگارش شاهنامه‌های بومی و حافظ داستان‌ها و قصص پهلوانی در بخش‌های باختری فرهنگ ایران زمین بوده است.

دکتر بهرامی همچنین با اشاره به نقش و جایگاه این ورزش در تحولات تاریخی و فرهنگی؛ به بیان ضرورت‌های احیاء قدرت اثربخش ورزش باستانی و پهلوانی و جنبه‌ها و کارکردهای مختلف سیاسی، اجتماعی، معنوی و دینی، فرهنگی، اخلاقی و عمومی آن در جامعه پرداخت و در ۷ محور به شرح ذیل، روند چگونگی احیاء و بازآفرینی کارکردهای فرهنگی و اجتماعی ورزش باستانی و فرهنگ پهلوانی را مطرح کرد:

- ضرورت‌های احیاء فرهنگ پهلوانی و تقویت ورزش باستانی و زورخانه‌ای
- پیشینه‌شناسی و بررسی تحولات تاریخی و هویت ورزش باستانی در سطوح ملی و استانی با تأکید بر جایگاه کرمانشاه
- فرهنگ‌سازی و نمادسازی فرهنگ پهلوانی و ورزش زورخانه‌ای و راهکارهای آن
- نوسازی کارکردهای دینی، مذهبی، معنوی، اجتماعی، فرهنگی، ملی و میهنی، حماسی و رزمی این ورزش کهن
- جستجو و آسیب‌شناسی و چالش‌های ورزش پهلوانی و راهکارهای تامین منابع و اعتبارات
- تقویت ابعاد آموزشی و علمی آن در آموزش و پرورش و در سطح آموزش عالی در استان و تقویت ورزش باستانی برای سطوح مختلف در نظام آموزشی و دانشگاهی
- فراهم ساختن بستری لازم برای ثبت این میراث فرهنگی و ورزشی به عنوان یک برند ملی برای کرمانشاه و فراهم ساختن بسترهای معطوف به جهانی‌سازی با مساعدت نهادهای مدنی و حاکمیتی با همراه ساختن مدیران ادارات و سازمان‌های متولی در این حوزه و...

دو وجه و مشخصه برجسته و نیرومند کرمانشاه پیوستگی دیرینه ابعاد فرهنگی و اجتماعی مردمان این دیار با هویت و مؤلفه‌های آیینی و سنن ملی فرهنگ ایرانی و اسلامی است. تقویت و حفظ و پویایی و پایایی این سنن و آیین‌های فرهنگی و اجتماعی امری حیاتی می‌نماید. احیاء و جوه اساسی این فرهنگ دیرین در این سرزمین و بکارگیری کارکردهای دیرینه آنها در فرهنگ و حیات اجتماعی آن و حفظ اصالت‌های فرهنگی و اجتماعی به عنوان مؤلفه‌های نیرومند هویت فرهنگی این خطه می‌تواند سلامت و وحدت اجتماعی و فرهنگی این دیار را در پرتو تاریخ و اسطوره و میراث معنوی و عرفانی و فرهنگ اخلاقی و جوانمردانه این

بخش از جغرافیای باختری ایران زمین را تضمین می‌کند. برخی پیشنهادها نیز در راستای کاربردی نمودن فرهنگ پهلوانی و زورخانه‌ای ارائه شد؛

- ۱- تاسیس بزرگترین زورخانه ملی در کرمانشاه بر بستر فرهنگ پهلوانی
- ۲- تاسیس و احیاء زورخانه‌های محله
- ۳- برگزاری مسابقات استانی، منطقه‌ای و ملی در کرمانشاه
- ۴- برگزاری مسابقات جهانی ورزش پهلوانی در کرمانشاه
- ۵- ضرورت احیاء فرهنگ و ورزش زورخانه و پهلوانی در کرمانشاه
- ۶- احیاء نقش بومی ورزش پهلوانی در حیات نوین شهری
- ۷- بهره‌مندی از کارکردهای مدنی جوانمردی و عیاری در جامعه
- ۸- تقویت و تأمین امنیت اجتماعی و اخلاقی در ساختار فرهنگی، مدنی و فرهنگ عمومی استان کرمانشاه
- ۹- تقویت روحیه ملی و چهره بین‌المللی اخلاق جوانمردانه کرمانشاه و ایران
- ۱۰- توسعه گردشگری فرهنگی و معنوی بر مبنای معرفی رخساره اخلاقی، جوانمردانه و پهلوانانه در کرمانشاه و ایران به عنوان یکی از کهن‌ترین کشورهای جهان دارای اسطوره‌ها و فرهنگ پهلوانی در جهان
- ۱۱- ثبت جهانی فرهنگ پهلوانی به عنوان میراث ورزشی، اخلاقی و معنوی و ملی ایرانیان
- ۱۲- حمایت از پیشنهاد تاسیس بزرگترین زورخانه سنتی در کرمانشاه.

احیاء و تداوم این فرهنگ دیرینه در کرمانشاه می‌تواند این استان را به مرکزی برای نمایش هنر و جلوه‌های معماری زورخانه‌ای و مرکزی برای برگزاری مسابقات منطقه‌ای، ملی و جهانی در زمینه‌ی بازی‌های سنتی و ورزش‌های زورخانه‌ای دنیا مبدل سازد و بر بستر این فرهنگ و تاسیس این مرکز، سلامت اخلاقی و جسمانی جوانان کرمانشاه و کارکردهای دیرین فرهنگی خویش را احیاء نماید و بخشی از محرومیت‌ها و آسیب‌های اجتماعی بر اساس این پتانسیل عظیم فرهنگی و اجتماعی از رخساره این چهره زیبا و سینه‌ستبر ایران اسلامی بدرستی زدوده شود.

• **نقد ناقد اول (دکتر شیرین زردشتیان)** در ادامه دکتر شیرین زردشتیان به عنوان ناقد ضمن تأکید بر نکته نظرات مطرح شده از سوی ارائه‌کننده کرسی، به چالش‌های پیش‌رو و تعارضات موجود در حوزه ورزش از جمله ورزش باستانی و فرهنگ پهلوانی پرداخت. یکی از چالش‌های جدی در عرصه ورزش پهلوانی با وجود ثبت جهانی این ورزش از سوی ایران را چالش‌های جنسیتی دانست و افزود: با وجود اینکه این ورزش پیشینه ایرانی دارد، اما در عمل، نهادها و سازمان‌های بین‌المللی ورزشی با نگاه دو جنسیتی بدان می‌نگرند و عدم وجود راهکارها و راه‌حل‌های مساعد برای حضور بانوان، همواره چالشی در مسیر فعالیت‌های ورزشی ما در برخی رشته‌های ورزشی از جمله در ورزش باستانی بوده است. دکتر زردشتیان یکی دیگر از چالش‌های موجود را عدم هماهنگی و همراهی و دغدغه‌مندی کارگزاران، ادارات، مؤسسات و عدم همراهی آن‌ها با دانشگاه و دانشگاهیان را در توجه به این ظرفیت‌ها دانست و خواستار توجه جدی به بهره‌مندی از ظرفیت‌های دانشگاه و اصحاب علم شد. وی چالش دیگر در این زمینه را فقدان منابع مالی و حمایتی دانست که بایستی برای آن سرمایه‌گذاری کافی صورت

بگیرد. ظرفیت این ورزش می‌تواند از انباشت آفت‌های اجتماعی در جامعه جلوگیری کند و شرایط مساعدی را برای تقویت ملی فراهم سازد. دکتر زردشتیان نقش ادارات فرهنگ و ارشاد، میراث فرهنگی و به ویژه آموزش و پرورش، اداره کل ورزش و جوانان را در این زمینه برجسته دانست که بایستی در این برنامه‌ها مشارکت فعال و مؤثر داشته باشند.

– **نقد ناقد دوم (دکتر سجاد دادفر):** دکتر سجاد دادفر از اساتید گروه آموزشی علوم تاریخی دانشگاه به عنوان ناقد بعدی این نشست چند نکته اساسی مطرح نمودند. وی طرح مسأله را بسیار مبارک دانست و بر تداوم و پیگیری موضوع و تأسیس یک دبیرخانه برای این مهم در دانشکده تربیت بدنی و کرسی‌های نظریه‌پردازی، نقد و مناظره تأکید کرد. دکتر دادفر یکی از چالش‌های این مسأله را فقدان ارائه راهکارهای لازم، مشخص و قابل اجراء دانست و تأکید کرد: برای تحقق این ایده، راهکار و منابع و اعتبارات کافی نیاز است و بایستی این راهکارها به‌طور مشخص ارائه شود و تا وقتی اینگونه طرح‌ها با پیشنهادات و راهکارهای عملی همراه نباشد، نتیجه مطلوبی ندارد. وی فقدان اراده معطوف به عمل در مجموعه نظام مدیریتی استان برای پیشبرد اهداف مذکور را از موانع پیشرفت این ایده‌ها و دیدگاه‌ها عنوان کرد و افزود: راه‌های وصول به این ایده و دیدگاه‌ها به‌طور ملموس‌تر بایستی تبیین شود. در نقد و تکمیل این امر توجه کرد.

– **نقد و پرسش حاضران در جلسه:** دکتر مجتبی جوهری رئیس اسبق فدراسیون ورزش‌های باستانی در کشور ضمن درود بر روح گرانمایه استاد جواد کریمی بنیانگذار دانشکده تربیت بدنی دانشگاه رازی و قدردانی از حضور اساتید پیشکسوت ورزش باستانی و زورخانه‌ای استاد شیرزاد و استاد بیگدلی و...، بر گزاری کرسی‌های علمی با دغدغه‌های ورزش باستانی و فرهنگی و طرح دیدگاه‌های دانشگاهی را برای جامعه ورزش استان بسیار ارزنده و مهم دانست. و به بیان مشکلات ورزش باستانی و فرهنگ پهلوانی پرداخت و ورزش باستانی و فرهنگ پهلوانی را بر بند مردم کرمانشاه در ذهن مردم ایران دانست و ابراز تأسف کرد که با وجود ثبت جهانی ورزش پهلوانی در مجامع بین‌المللی، ما در ورزش‌های جهانی سهمی نداریم. در ادامه این کرسی، استاد عبدالله شیرزاد ضمن بیان خاطرات و تجربیات خود در این زمینه، پیشنهاداتی برای بهبود کیفیت ورزش‌های باستانی و فرهنگ پهلوانی مطرح کرد. این پیشکسوت ورزش باستانی، ضمن بیان تجربیات و نکته‌نظرات خود در حوزه ورزش زورخانه‌ای مباحثی را مطرح کرد و ارزش و احترامات کسوت پهلوانی را از مبانی اجتماعی این ورزش ملی دانست که برخلاف سایر اجتماعات و ورزش‌های دیگر در محیط زورخانه باقی مانده است و درس‌های اخلاقی و اجتماعی فراوانی دارد. در ادامه استاد حسین بیگلری به برخی مباحث در زمینه ورزش پهلوانی پرداخت. محسن باباجانی از علاقه‌مندان ورزش باستانی و والیبال در اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی کرمانشاه، بر توجه آموزش و پرورش و ارائه آگاهی در باب ورزش پهلوانی و جنبه‌های آموزشی این ورزش باستانی برای دانش‌آموزان و فعالیت فرهنگی صدا و سیما در ترویج فرهنگ پهلوانی تأکید کرد. کیومرث رستگاری از فعالان مدنی نیز با ذکر نکاتی در مورد جایگاه فرهنگ و میراث پهلوانی در برنامه نقشه راه کرمانشاه ۱۴۱۰ به عنوان یکی از نکات و اهداف برجسته در برنامه توسعه ۱۰ ساله کرمانشاه سخن گفت و ضمن اظهار خرسندی از برگزاری این نشست ابراز امیدواری کرد که با مطالبه از مسئولان بتوان این برنامه را در افق کوتاه مدت از برنامه‌های پیشنهادی نقشه راه تقویت و اجرایی کرد.